

Minister Zdrowia

DLU.704.425.2023.AŻ
Warszawa, 05 czerwca 2023

Pan
Jerzy Koniecki
Prezes Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Księgowych w Polsce

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na Pana wystąpienie z dnia 17 maja 2023 r., znak: BZGŁ/JK/402/2023, w sprawie rocznego rozliczenia przez przedsiębiorców składek zdrowotnych za 2022 r., uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Termin rocznego rozliczenia przez przedsiębiorców składek zdrowotnych za 2022 r. określa obowiązujące brzmienie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.). Z przepisów art. 81 ust. 2k i 2ka tej ustawy wynika, że rozliczenia należało dokonać do 22 maja 2023 r. Należy podkreślić, że w przeciwieństwie do Ministra Finansów, któremu przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651, z późn. zm.) przyznają kompetencję do przesuwania terminów rozliczeń podatkowych, Minister Zdrowia nie dysponuje takimi narzędziami prawnymi, bowiem nie zostały one określone przez prawodawcę w żadnym z obowiązujących przepisów prawa, regulujących kompetencje ministra właściwego do spraw zdrowia. W konsekwencji należy stwierdzić, że **postulowane w piśmie Pana Prezesa wydłużenie terminu na założenie rocznego rozliczenia składki zdrowotnej za 2022 r. nie było dopuszczalne.**

Z informacji uzyskanej przez Ministerstwo Zdrowia od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (dalej jako „ZUS” lub „Zakład”) wynika, że w okresie poprzedzającym upływ ww. terminu zostały wdrożone rozwiązania podnoszące funkcjonalność programu Płatnik. Zakład prowadził także działania informacyjne, usprawnił komunikację telefoniczną i elektroniczną z płatnikami oraz przygotował szkolenia (webinaria), które mogły ułatwić sprawne złożenie rocznego rozliczenia składki zdrowotnej przedsiębiorców oraz zapewnić użytkownikom programu Płatnik skuteczne nabycie umiejętności niezbędnych do prawidłowego i terminowego złożenia tego rozliczenia.

Odnośząc się do szczegółowych kwestii podniesionych w piśmie Pana Prezesa, należy wyjaśnić, co następuje:

Ad. 1. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa¹⁾ nowe formularze ZUS DRA/ ZUS RCA, na których przedsiębiorcy zobowiązani są do rozliczenia rocznej składki zdrowotnej za 2022 r. obowiązują od 1 maja 2023 r., jednakże – zgodnie z informacją przedłożoną przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – już 19 kwietnia br. strona <https://bip.zus.pl/inne/wymagania-dla-oprogramowania-interfejsowego/dokumenty-ubezpieczeniowe> została zaktualizowana o nową dokumentację w wersji 2.21, która zawierała między innymi wzory wydruków formularzy ubezpieczeniowych oraz zestaw danych testowych. Ponadto, Zakład udostępnił klientom już 28 kwietnia 2023 r. nowe oprogramowanie ze zmienionymi formularzami (program Płatnik, ePłatnik).

Ad. 2. Po uruchomieniu nowej wersji oprogramowania (28 kwietnia br.) zidentyfikowany został błąd w programie Płatnik utrudniający pobieranie i przeniesienie do rozliczenia rocznego informacji o składkach należnych wykazanych w miesięcznych dokumentach rozliczeniowych, które są podstawą do ustalenia nadpłaty/niedopłaty składki zdrowotnej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował Ministerstwo Zdrowia, że błąd ten został usunięty 2 maja br. i wyeliminowane zostały niedogodności związane z brakiem możliwości pobrania aktualnych danych do programu Płatnik, a w konsekwencji wyliczenia rocznej składki zdrowotnej.

W dalszej kolejności ZUS wyjaśnił, że w związku z dalszym zgłaszaniem przez klientów problemów z funkcjonowaniem programu Płatnik zidentyfikowano, że dotyczą one głównie płatników, którzy nie korzystają ze standardowych, obowiązujących funkcji programu. Stosują oni uproszczenia przy dokonywaniu miesięcznych rozliczeń i pomijają ważny etap, jakim jest aktualizacja danych płatnika składek. Jest to istotna funkcjonalność, która powinna być realizowana w ramach rozpoczęcia pracy w programie Płatnik. W takiej sytuacji system nie może do odpowiednich pól rocznego rozliczenia pobrać danych z miesięcznych rozliczeń, które są zapisane na koncie płatnika w ZUS. Zakład przygotował komunikat przypominający o obowiązującej od 2014 r. zasadzie aktualizacji danych w programie Płatnik.

Należy ponadto zaznaczyć, że ZUS deklaruje wsparcie dla płatników składek, polegające na weryfikowaniu zgłaszanych problemów dotyczących działania programu Płatnik. W tym zakresie Zakład pozostaje w kontakcie z wykonawcą oprogramowania. Zakład zamieszcza także są na stronie www.zus.pl dodatkowe komunikaty i odpowiedzi na pytania merytoryczne wskazujące tryb postępowania w konkretnych sytuacjach płatników składek, które pojawiają się w związku z nowym obowiązkiem, jakim jest roczne rozliczenie składki zdrowotnej.

Ad. 3-4. W odpowiedzi na pytanie Ministerstwa Zdrowia ZUS stwierdził, że niestety nie jest w stanie odnieść się do wskazanych zarzutów, gdyż pismo Pana Prezesa nie wskazuje, czego dotyczyły zrzuty z ekranów, ani jakich sytuacji mogły dotyczyć komunikaty o błędach wyświetlanych użytkownikowi programu, a związanych z wypełnianiem dokumentu ZUS DRA, na którym jest wyliczana składka roczna. W ocenie Zakładu o poprawności działania oprogramowania ZUS świadczy złożenie przez:

- 81% płatników rozliczenia rocznego w wymagalnym ustawowym terminie (dane na 23.05.br.),
- 86% wszystkich zobowiązanych do rozliczenia rocznej składki zdrowotnej stosownych dokumentów rozliczeniowych (dane na 30.05.br).

¹⁾ Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 31 stycznia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika składek, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, raportów informacyjnych, oświadczeń o zamiarze przekazania raportów informacyjnych, informacji o zawartych umowach o dzieło oraz innych dokumentów (Dz.U. z 2023 r. poz.258).

Ad. 5. Odnosząc się do kwestii możliwości oddzielenia w kolejnych latach rocznego rozliczenia składki zdrowotnej od deklaracji miesięcznej DRA za kwiecień oraz terminu jej rozliczenia, Ministerstwo Zdrowia uprzejmie informuje, że przedmiotowa kwestia jest obecnie analizowana wspólnie z Centralą Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Jednocześnie uprzejmie przypominam, że na pisma Stowarzyszenia Księgowych w Polsce z dnia 16 lutego 2023 r. i 30 marca 2023 r., Ministerstwo Zdrowia udzieliło odpowiedzi przy pismach z dnia 20 marca 2023 r. (znak sprawy: DLU.704.244.2023.MR) oraz 24 kwietnia 2023 r. (znak sprawy: DLU.704.363.2023.AŻ). Niezależnie od tego należy stwierdzić, że wstępna analiza kwestii zgłoszonych w piśmie Pana Prezesa oraz informacji o przebiegu rozliczenia rocznego składek należnych za 2022 r. przekazanych przez ZUS prowadzi do wniosku, że zasadna jest pogłębiona ocena potrzeby wprowadzenia do ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, z późn. zm.) regulacji doprecyzowujących terminy i tryb rocznego rozliczania składki zdrowotnej.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Maciej Miłkowski
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości: Pani Gertruda Uścińska Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.